

เทศน์เช้า วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ที่อื่นเขาเขียนกัน 'ต้องการความสงบ ต้องการความสงบ'

เราคิดว่าเราไม่ทำอย่างนั้น เราไม่ทำอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะสังคมเสื่อม สังคมเสื่อม ต้องคอยลงปลูก แต่ถ้าสังคมดีงามๆ ใจ สังคมถ้าดีงาม เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ พระพุทธศาสนา เวลายกย่องสรรเสริญกันนะว่าเป็นสัตว์ประเสริฐๆ มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ

ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

แต่ประเสริฐอย่างนั้น ประเสริฐอย่างนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออก ประพฤติปฏิบัติ ๖ ปีทุกข์ยากขนาดไหน ความทุกข์ยากขนาดนั้นนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วเสวยวิมุตติสุขๆ ยืน ๗ วัน นั่ง ๗ วัน วิมุตติสุขอันนั้นมัน สุขมาจากไหน

มันมาจากหัวใจดวงนั้นนะ มันมาจากคนคนนั้น คนคนนั้นเวลามันทุกข์มันยาก มันทุกข์ มันยากจากใจดวงนั้น เห็นไหม คนคนนั้นเวลาพ้นจากทุกข์ไปแล้ว คนคนนั้นมีความสุขมหาศาล คนคนนั้นนะ

เวลาใจมันพลิกมันเปลี่ยนแปลงมันเป็นไปได้ แต่ใจถ้ามันไม่พลิกไม่แปลงมัน เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เห็นไหม พังธรรมๆ พังธรรมเพื่อตอกย้ำใจของเราใจ

ทุกคนบอกว่าเราเป็นคนดีๆ ใจ จะคนดีหรือคนชั่วมันมีพยศในใจของมัน ถ้าคนดีก็มีพยศ ในใจ จะคนชั่วก็มีพยศในใจ ถ้าคนเกิดมา คนเกิดมาวิชาพาเกิดทั้งหมด จะดีจะชั่วมันก็เป็น จะดีจะชั่วในใจของตน

ดอกไม้ที่สวยงามและมีกลิ่นหอม ใครๆ ก็ชอบใจทั้งนั้น ดอกไม้ที่สวยงามมีกลิ่นเหม็น ใครๆ ก็ไม่ต้องการทั้งสิ้น

นี่ก็เหมือนกัน คนมันดิงาม ดิงามที่ไหน คนเหมือนกัน ขับถ่ายของเสียเหมือนกัน ในร่างกายมนุษย์มีอะไรที่มันหอมหวล ไม่มี

หัวใจของคน เวลามันดี มันดีขึ้น มันดิงามขึ้นมา มันดิงามจนมนุษย์สเทโว เวลามันชั่วช้า มันเป็นคนสเทโว มันเป็นคนเปรต เป็นเปรตทั้งๆ ที่มันเป็นมนุษย์นั่นนะ นี่เพราะหัวใจมันดำช้า

แต่ถ้าหัวใจมันสูงส่ง มนุษย์สเทโว เป็นมนุษย์นะ แต่จิตใจนี้ดิงามมาก จิตใจนี้ส่งเสริมมาก จิตใจนี้พัฒนาสิ่งที่ดิงามทั้งสิ้น นั่นนะมนุษย์สเทโว ทั้งๆ ที่ก็ขับถ่ายของเสียเหมือนกันนะ มันต้องใช้ปัจจัย ๔ เหมือนกัน มันต้องกินต้องถ่ายเหมือนกันทั้งสิ้น แต่สิ่งที่กินที่ถ่ายออกมามันก็เหม็นทั้งนั่นนะ ไม่มีอะไรของหอมหรอก แต่เวลามันหอมขึ้นมา มันหอมมาจากคุณธรรมในใจของมัน ไง คุณธรรมที่ดิงาม

ที่เรามาวัดมาวากันเรามาฝึกฝนสิ่งนี้ ฝึกฝนความดิงามของหัวใจเรา

จิตใจของคนจะดิงามขนาดไหน จะต่ำต้อยขนาดไหน จะเลวทรามขนาดไหน มันมีพยศของมัน มันมีพยศ ใ้พยศตัวนั้น เวลาจะกระทำๆ กระทำตัวนั้นอวิชชาความไม่รู้ของมัน ไง มันคนดิงามๆ ขนาดไหนมันมีพยศขึ้นมา พยศมันส่งเสริมขึ้นมามันยิ่งข่มขี่เขาไปทั่ว คนชั่วเวลาพยศมันเกิดขึ้นมามันทำลายหัวใจมันทั้งสิ้น

เวลาฟังหลวงตาท่านเทศน์นะ เวลาท่านเผชิญกับกิเลสของท่าน ท่านพยายามต่อสู้กับกิเลสของท่าน ท่านบอกว่า ใน ๙ ปีที่อยู่ในป่าในเขาไม่มีใครรู้จักท่านหรอก จะเป็นจะตายอยู่คนเดียวกับการเผชิญกับกิเลสค้นหาความทะยานอยาก อุดอาหารๆ อุดอาหารเต็มทีเวลาไปบิณฑบาตจนเดินไม่ไหว จนเดินไม่ไหวนะ เวลากิเลสมันดิ้นรนในหัวใจ คอตกนะ

นี่คนที่มีอำนาจวาสนาบารมี เวลาสิ่งที่มันกดดันหัวใจ มันทำลายหัวใจของเรา มันบีบคั้นเรา เวลามันทำให้เราทุกข์ยากขนาดนั้นนะ เวลามันจนตรอก คอตกเลยนะ แล้วท่านสัญญาเลย ตั้งสัจจะ มึงเอาภูขนาดนี้นะ

กิเลสเวลามันเหยียบย่ำมันทำลายเรา เหมือนเราจนตรอกโดนกิเลสมันบีบคั้น บีบคั้นขึ้นมาจนเราไม่มีทางออก แล้วมันเหยียบย่ำทำลายมันเจ็บปวดขนาดไหน แต่ความเจ็บปวดอันนั้นนะ แล้วท่านสัญญา ตั้งสัจจะอธิษฐานเลย มึงทำภูขนาดนี้นะ มึงทำภูขนาดนี้

แล้วเวลาท่านพยายามอดนอนผ่อนอาหารไปสู้กับมัน เวลามันเผชิญกลับมา จิตใจมันเข้มแข็งขึ้นมา จิตใจมันดีงามขึ้นมา นี่ภูจะพาดูจะพันมึง ตามไปซุดคู้ยค้นหาว่ามึงซุกอยู่ที่ไหน ในใจของภูนี่ มึงนะ มึงไอ้ตัวพยศ มึงอยู่ที่ไหน ตามล่าตามจงล้างจงผลาญมัน การกระทำของมัน

แต่ถ้าพูดในสังคมนะ ในผู้ดีนะ อู๋! กลับบ้านดีกว่าเว้ย อู๋! ไม่ไหว ต้องตามซุดตามคู้ย ต้องตามล้างตามผลาญ ไม่ใช่ธรรมะ ธรรมะเขาต้องเจริญพรๆ เจริญพรมีแต่ความดีงาม

ดีงามอย่างนั้นหรือ ดีงามโดยกลบไว้ซ่อนไว้ เอากิเลสซุกไว้ในใจอย่างนั้นหรือ

ธรรมะไม่เป็นอย่างนั้น ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้คั่นทั้งนั้นนะ รู้คั่นขึ้นมานะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ประเสริฐที่ไหนด

ประเสริฐนะ เวลาท่านเป็นเจ้าของสิทธิ์ของท่านออกคั่นคว่าออกไปศึกษา คนที่จะออกไปศึกษามันได้สร้างอำนาจวาสนาของมันมาใช่ไหม อำนาจวาสนามามาก ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ไปอยู่กับอาจารย์ดาบส อุทกดาบส ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ อาจารย์นี้ยกย่องสรรเสริญเลยนะ “ลูกศิษย์ของเรามีความรู้เหมือนเรา มีความสามารถเหมือนเรา สอนได้แล้ว สอนใครก็ได้ มีความรู้เสมอเรา” เจ้าของสิทธิ์ตะไมเอ

คนเรานะขนาดว่ามีครูบาอาจารย์ส่งเสริม มีอาจารย์การันตีว่าเป็นยอดคนนะ ไม่เอาๆ ใครจะมายกย่องสรรเสริญทั้งสิ้น ไม่เอา มันจะดีจะชั่วเรารู้อยู่กลางหัวใจ

มีคนยกย่องสรรเสริญมาก แต่ท่านบอกว่าทุกข์ ท่านยังมีกิเลสอยู่ ท่านยังมีความวิตกกังวลในใจของท่านอยู่

นี่ท่านออกจากสวนมา ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วถามมหาดเล็ก มันต้องมีฝ่ายตรงข้ามใช่ไหมที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วนี่ออกมาประพฤติปฏิบัติอยู่ ๖ ปี ทำมานสมาบัติได้ สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ทำได้ทั้งสิ้น เขายกย่องสรรเสริญขนาดไหนนะ เขายกย่องสรรเสริญ

เราก็มองหาสิ่งนั้น เรามองหาสิ่งที่คนเชื่อถือศรัทธา แต่ท่านไม่ต้องการ คนเชื่อถือศรัทธาเป็นเรื่องข้างนอก อาฬารดาบส อุทกดาบสเป็นอดีตอาจารย์ยกย่องสรรเสริญ ขนาดไหนก็ไม่เอา ไม่เอาเพราะอะไร

เพราะหัวใจเรายังว่าเหว่ หัวใจเรายังอันตู่ พยศในใจมันหลบซ่อนอยู่ในใต้พรมในหัวใจ นะ มันหลบหลีกอยู่นั่นแหละ ไม่เอา

เวลามาค้นคว้า มาค้นคว้าของท่านเอง มันจนตรอกแล้วแหละ เพราะว่าในชมพูทวีป ที่ไหนว่าอาจารย์สุดยอด ที่ไหนว่าเข้มงวด ที่ไหนว่าทำได้ขนาดไหน ไปศึกษามาหมดแล้ว แล้วศึกษาจนอาจารย์หมดพุง มีอะไรอีกไหม มีคุณวิเศษมากกว่านี้หรือไม่ สอนขนาดไหนทำได้หมด ทำได้ทุกอย่างทุกอย่าง แล้วมันไม่จบ มันอยู่ข้างนอก เห็นไหม สุดท้ายแล้วตัดสินใจ “เราต้องค้นคว้าของเราเอง”

บังเอิญนางสุชาดาจะแค้นๆ ใจ ฉันทอาหารของนางสุชาดา ตั้งใจสัจจะอธิษฐานเหมือนกัน “เรานั่งลงคือนี่ ถ้าไม่ตรัสรู้ นั่งตาย”

เวลามันนั่งตายๆ ด้วยอำนาจวาสนาของคนที่มีสร้างมาสุดยอดมหาศาล เวลามันเป็นจริงขึ้นมา บุพเพนิวาสานุสติญาณ ปฐมยาม เริ่มต้นฉันทอาหารของนางสุชาดามีกำลังวังชาแล้ว นั่งกำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เวลาปฐมยามนะ จิตสงบแล้ว

จิตสงบแล้ว คูสิ ยังไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า จิตสงบแล้วจิตเข้าไปถึงข้อมูลเดิมของท่าน สิ่งที่ได้สร้างมาไง ย้อนไปบุพเพนิวาสานุสติญาณตั้งแต่พระเวสสันดรไปไง สาวไปไม่มีสิ้นไม่มีสุด สาวไปเถอะมันไม่จบ นี่ไง การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย แต่ด้วยสติด้วยปัญญาของท่าน ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ดึงกลับมา

คูสิ คนเห็นนิมิต คนเห็นต่างๆ ถ้าสติมันมั่นคง จบ ระลึกพุทโธชัดๆ จบ ใ้ว่าเห็นนูนเห็นนี่ เห็นต่างๆ จบ แต่มันไม่จบเพราะอะไร

เราจะกำหนดพุทโธชัดๆ เราจะดึงกลับมา แต่อีกใจหนึ่งก็อยากรู้ อีกใจหนึ่งอยากลอง มันแบ่งเป็นสองอารมณ์สามอารมณ์อยู่ในอารมณ์เดียวกันนั่นแหละเวลาคนที่มันแก่นิมิตไม่ได้

ลองพูดโธษัดๆ มันจะเอานิมิตมาจากไหน เป็นไปไม่ได้ ตามข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ แต่ด้วยมารยาสาไทย ด้วยการปลิ้นปล้อนของกิเลส มันเป็นไปหมดนะ

นี่พูดถึงว่า บุพเพนิวาสานุสติญาณตามความเป็นจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไป น้อยนักที่จะได้เป็นตามความเป็นจริง แล้วถ้ามันเป็นไป มัชฌิมา ยาม จตุปปาทญาณ ถ้ายังไม่จบสิ้น มันยังกระบวนการถ้าตายแล้วเกิดๆ มันยังไปของ มัน มันไปของมันนะ ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อเป็นสิทธิ์

เวลาท่านดึงกลับมา บัจฉิยาม เวลาใครควรญกันพิจารณากันต่อสู้อัน พิจารณาแล้ว พิจารณาเล่า จนในใจของตนพิจารณาเป็นขั้นๆ เข้ามานะ อันนี้ไม่ใช่ วางไว้ อันนี้ไม่ใช่ วางไว้ อันนี้พิจารณาไปแล้วไม่ถูกต้อง วางไว้ นี่ไง จะแก้พยศ

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านทำมันมีที่มาที่ไป มันมีเหตุมีผลของมัน เวลาที่มีมรรคมีผลขึ้นมา ไม่ใช่ไปจำใครมาแล้วก็อุปาทานไปสร้างภาพบ๊อบคอตแตก เจริญพรๆ แต่ความจริงไม่มี แล้วถ้า ความจริงๆ มันมาจากไหน ความจริงมันเกิดในใจที่มั่งจริง ถ้าใจมันจอมปลอมมันจะเอาความจริงมาจากไหน

ถ้าใจมันจะจริงขึ้นมา รู้จักผิดชอบชั่วดี สิ่งใดควรไม่ควรมันรู้ คนเรารู้ทั้งนั้นนะ เวลาคน ดู หมอสิ ถ้ามีโรคระบาดที่ไหน อากาศเป็นพิษ เขาไม่เข้าไปใกล้เลย

แล้วนี่เหมือนกัน สิ่งที่ไม่ดีเอาไว้ทำไมในใจ สิ่งที่ไม่ดีทำไม ผิดชอบชั่วดีก็รู้ แล้วทำไม นี่สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้น นี่เพราะมันไม่จริงของมันไง

แต่ถ้ามันจริง มันคัดมันแยก มันคัดมันแยกของมัน อะไรไม่จริง วางไว้ๆ เพราะอะไร เรา เผชิญกับความจริง เราหาความจริง ถ้าเราหาความจริงขึ้นมา พอจิตสงบแล้ว นี่ไง ขุดคุ้ยงานใจ ใ้พยศ ตัวพยศนั้นนะ ใ้ตัวพยศที่มันซุกอยู่ในหัวใจนั้นนะ

ใ้ตัวพยศ คุณสิ พญามาร เวลาเจ้าชายสิทธัตถะจะพ้นไป เวลาพ้นจากพญามารไป นาง ตัณหา นางอรดี ลูกสาว ความโลภ ความโกรธ ความหลง

เวลาสัจจะความจริง ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรือนยอดสามหลัง ความโลภ ความโกรธ ความหลง เรือนยอดสามหลังรวมเป็นยอดปราสาท เป็นพญามาร เราได้

หักลงแล้ว ลูกมันจะมีปัญญาอะไร แต่ลูกมันก็ไปรับอาสาจากพ่อนะ จะไปเอาเข้าชายสิทธิ์ตะ
กลับมาๆ มันเป็นไปไม่ได้หรอก

นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นสัจจะความจริงอย่างนั้น ถ้าสัจจะความจริงอย่างนั้น ดูลิ องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติมาอย่างนั้น ถ้าประพฤติปฏิบัติมาอย่างนั้น

เราเป็นชาวพุทธๆ ถ้าเราเป็นชาวพุทธขึ้นมาเราจะไปวัดไปวาเราก็เลือกเอา วัดไหนที่มัน
สะดวกสบายที่เราพอใจก็ไปวัดนั้น ไปวัดนั้นเพราะอะไร

เพราะวัดเขายังไม่ไปเลย ทำไมทำไมมาหากินมาเดือดร้อนขนาดนั้นต้องไปวัด ไปวัดไป
ทำไม ไปชนทรัพย์สมบัติไปถวายพระ แล้วพระก็เอาไปเก็บสะสมไว้ เป็นประโยชน์กับใคร ไม่เป็น
ประโยชน์กับใครทั้งสิ้นเลยถ้าดูแต่วัตถุธาตุ

แต่ดูที่ค่าของหัวใจสิ หัวใจของคนทีประเสริฐ หัวใจของคนทีดีงาม หัวใจของคนที
ประณีต เขาถวาย เขาถวายแต่สิ่งทีเป็นประณีตของเขา ประณีตของเขาเพื่อหัวใจของเขา หัวใจ
ของเขาเรียกร้อยอย่างใด เขาจะทำตอบสนองหัวใจของเขา ถ้าหัวใจของเขามันมีคุณค่า เขาทำ
เพื่อหัวใจของเขา แล้วมันจะประเสริฐเป็นชั้นๆ ของเขาขึ้นไป

เวลาไป นี่ไง เวลาเราสวดมนต์ไ้ ความดียิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ ความดียิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ แล้ว
ความดีสุดท้ายคืออะไรละ

ทำบุญมากน้อยขนาดไหนมันระดับของท่าน ถึงที่สุดแล้วต้องนั่งลง หลับตา หายใจเข้า
นึกพุท หายใจออกนึกโอ คั่นคว้าหาหัวใจของตน

จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วจิตนี้ตอนนี้มันมาเกิดเป็นเรา มานั่งเป็นหัวตออยู่
แล้วไม่เห็นใจของตน เห็นแต่ยศถาบรรดาศักดิ์ทีเขายกย่องสรรเสริญ เห็นแต่ความบ้าบอคอแตก
จากภายนอก แต่ไม่เห็นใจของตน

ถ้าเห็นใจของตนแล้วนะ สิ่งใดๆ ไม่มีค่า กษัตริย์สมัยพุทธกาลนะ เวลาจะเข้าไปเฝ้าองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องเปลี่ยนฉลองพระองค์ทั้งสิ้น เขาต้องถอดออก ขนาดว่าเป็น
สมมุติๆ นี่แหละ จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยศถาบรรดาศักดิ์เขาจะกองไว้ที่
หน้าประตูวัด

เราอยู่กับหลวงตาที่บ้านตาด ท่านพูดประจำตอณยังเข้มข้นอยู่นะ เขี้ยวเล็บของใครก็แล้วแต่ต้องถอดไว้ที่หน้าประตูวัด อย่าเอามันเข้ามา เพราะจะมาฝึกหัด จะมาค้นคว้าจะหาความจริง เขี้ยวเล็บทั้งหมดถอดไว้ที่นั่น

แล้วเขี้ยวเล็บมันติดเข้ามาใน มันคิดว่ามันมีเขี้ยวเล็บใน ท่านสอยหางยี่ห้อหมดนะ

เพราะธรรมมันเหนือโลก สิ่งที่มีค่าที่สุด ความดีและความชั่ว ความถูกและความผิด ถ้ามีสติพิจารณาได้ นั่นคือธรรม

แล้วสิ่งที่ไม่ดีๆ ใดๆ ก็รู้ สิ่งที่เราไม่ชอบ คนอื่นก็ไม่ชอบ แล้วทำไมเราไม่ชอบ ทำไมเราทำให้อื่นกระเทปกระเทือน เราไม่ชอบ ทำไมเราทำได้ ทำไมคนอื่นทำไม่ได้ นี่ไง ถ้าหัวใจไม่เป็นธรรมไง

ถ้าหัวใจเป็นธรรมนะ มันจะละพยศตัวนี้ พยศในใจของเรา เราจะค้นคว้าหามัน ละพยศในใจของเรา จะดีสูงส่งขนาดไหนมันก็มีพยศอยู่ในใจนั่นนะ จะเลวทรามต่ำช้าอย่างไรมันก็ยังมีพยศในใจมันมาก นี่ไง คืออวิชชา แล้วเราละไฉ่ตัวพยศนั่นนะ

“เป็นคนดีๆ”

คนดีก็ตาย คนดีตายฟรีๆ คนดีตายแบบคนดี แล้วก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

คนจะดีจะชั่วมันต้องมีสติมีปัญญาค้นคว้าหาใจของตนให้เจอ ถ้าค้นคว้าหาใจของตนให้เจอนะ การค้นคว้ามันลงทุนลงแรง คนทำงานโดยความบากบั่นมานะมันเห็นคุณค่าของทรัพย์ที่ได้มา

นี่เหมือนกัน นั่งสมาธิภาวนากว่าจะได้สิ่งนี้มามันลงทุนลงแรงขนาดไหน แล้วสิ่งที่ลงทุนลงแรงขนาดนี้ มักโค ทางอันเอก

ทางอันเอกนี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านค้นคว้ามาขนาดไหน แล้วหลวงปู่มั่นท่านวางเป็นข้อวัตรปฏิบัติไว้ แล้วคนที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็ได้สิ่งนี้เป็นเครื่องตอบสนองเป็นปัจจัยเป็นเครื่องอาศัย ความที่ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยให้จิตใจนี้มันสงบระงับ ให้จิตใจนี้มีคุณค่า

พอจิตใจสงบระงับมีคุณค่า สติ สมาธิ ปัญญามันเป็นของจริง ๆ สด ๆ ร้อน ๆ มีรสมีชาติ แล้วมันเป็นมา แลกมาด้วยความเพียรแก่กล้า แลกมาด้วยความเพียรความวิริยะอุตสาหะ แลกมาด้วยอำนาจวาสนาบารมีของตน

แต่ของเรามันไม่มีอำนาจวาสนาไร เป็นไฟไหม้ฟาง ดิอยู่ชั่วคราว พยายามอยู่ชั่วคราว ตั้งอยู่ชั่วคราว แล้วล้มไปไม่เป็นท่า แล้วลุกไม่ได้ ลุกไม่เป็น พอมันไม่เป็น เพราะความไม่เอาไหน ในใจของตนไง

แต่ถ้ามันเอาไหนขึ้นมานะ มันฟื้นฟูได้ มันเสื่อมสภาพได้มันก็ต้องเจริญได้ หิว กินข้าวก็หาย เวลากินอิ่มเกินไป มันกินจนจุตตาย แต่ถ้าหิวกินข้าวมันก็หาย เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมาก็เร่งความเพียรเข้าไปสิ

เวลาหลวงตาท่านจิตเสื่อมไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันบอกเลย “เด็กมันต้องกินอาหารของมัน ไม่ต้องไปตามหาเด็ก เดี่ยวถ้ามันหิวมันต้องกลับมาหาเราเอง ฉะนั้น ให้พุทโธๆ ไว้เตรียมอาหารไว้ให้มันพร้อม”

ท่านก็พุทโธๆ พุทโธจนจิตมันสงบได้ เออ! สอนเหมือนเด็กๆ จิตของคนมันต้องการพุทธานุสติ มันต้องการความสงบระงับของมัน สิ่งที่เกิดขึ้นในใจของตน ก็เลสมันป้อนทั้งนั้น ก็เลสมันสร้างภาพทั้งนั้น

ความคิดจินตนาการแม้แต่จินตนาการเรื่องธรรมะ ศึกษาธรรมะมาแล้วจินตนาการเอาสร้างภาพเอา เป็นธรรมะสร้างภาพ ธรรมะเซเว่นนะ หิวที่ไหนมาเซเว่น หิวเมื่อไหร่มาได้เลย หิวเมื่อไหร่มาเอาธรรมะได้เลย

คิดเอาเอง เออเอาเอง ไร้สาระ แล้วมันก็มีปฏิริยานี้ไง ความชั่วร้าย ชาวพุทธนะ ตะวันตกเขาศึกษาธรรมะ เขาแปลกใจ เข้าใจบาตร ตกเย็นตีไก่ กลางคืนเล่นไฟ กินเหล้า เฮ้ย! พุทธอะไรของมึงวะ แต่เวลาเขาศึกษาศาสนาเขาก็แปลกใจนะ

นี่ไง ถ้ามันมีสติมีปัญญาสักหน่อยมันไม่ทำหรอก โดยเด็ก ๆ คูสิ ไปโรงเรียน กลับมาเลย “แม่อย่าสูบบุหรี่ ห้ามกินเหล้า” เด็ก ๆ มันจะบอกหมดเลย แล้วพอโตขึ้นมันก็กิน

ดูบุญหรือไม่ได้ กินเหล้าไม่ดี ไม่ดีทั้งนั้น แต่ก็ดู แต่ก็กิน นี่ความไม่ดีๆ มันก็รู้แต่มันทำไม่ได้ ทำไม่ได้เพราะอะไร ทำไม่ได้เพราะไม่ได้ฝึกหัด ทำไม่ได้เพราะไม่มีอำนาจวาสนา

ถ้ามีอำนาจวาสนาฝึกหัดของมัน คนเราจะดีเพราะการฝึกหัด เพราะการฝึกหัดเท่านั้น ถ้าไม่ฝึกหัดไม่ไปรู้ไปเห็นตามความเป็นจริงแล้วจะไม่เห็นคุณค่าข้อวัตรปฏิบัติ ไม่เห็นคุณค่าสิ่ง ที่ควรจะเป็น สิ่ง ที่ควรเป็นนี่หนทางไง หนทางที่จะให้หัวใจมันก้าวเดินไป แล้วเอ็งไปปิด เอ็งไป ทำลาย เอ็งไปล็อกไม่ให้หัวใจของคนมันก้าวเดิน มันไร้สาระ นี่พูดถึงว่าคนที่ไม่เห็นคุณค่า

คนที่เห็นคุณค่านะ การภาวนามาจากไหน จิตนี้มันจะประเสริฐ ประเสริฐมาจากไหน คน ที่มันเป็นความดี มันเป็นความดีมาจากไหน มันจะลอยมาจากฟ้า ไม่มี

ลอยมาจากความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ มนุษย์เราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความ เพียร แต่ต้องเป็นสัมมาทิฐิความเพียรที่ถูกต้องดีงาม ไม่ใช่ความเพียรที่ตะบี้ตะบันด้วยความเห็นผิดของเรา ยิ่งทำแล้วมันยิ่งลงต่ำไปเรื่อยๆ ใจ

อรรถกถาญาณุโยค กามสุขัลลิกานุโยค ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ

มัชฌิมาปฏิปทา คือความพอดีถูกต้องดีงาม แล้วความถูกต้องดีงามของเรา พยศในใจ ของตนมันถือปฏิสัมมาณะของมันนะ มันไม่พึ่งใครหรอก ญแน ญגע ญยอต ญเยียม พระไตรปิฎก ภาวนาห้าหกรอบแล้วทำไมจะไม่รู้ ญทำได้ทั้งสิ้น

ทำไปเถอะ มึงตายเปล่า

เพราะกิเลสนะ มันเอาธรรมะนี้มาอ้างว่าเป็นสมบัติของมัน แล้วก็บอกทำอย่างนี้ๆ มัน เอาธรรมะนั้นแหละ นี่ไง มันเหมือนสืบราชการลับ เขาเข้ามาเป็นพวกเราไง แล้วเขาก็มาชน ความลับไปหมดเลย

ความลับทางการค้านะ ธุรกิจเขาไม่ให้ใครรู้เลย ใ้ฉันกิเลสมันรู้หมด เพราะมันเป็นอวิชชา มันมากับจิตได้สำนึก

หลวงปู่มันบอกเลย อวิชชาที่อยู่มันคืออะไร สู้ติจิต จิตได้สำนึกเป็นที่อยู่ของอวิชชา

แล้วมึงเอามอง เอาเปลือกนอกไปศึกษา แล้วมันก็คิดว่าเป็นผู้รู้ ผู้แน่ ผู้ยอด ผู้เยี่ยม...
กิเลสหลอกทั้งนั้น เพราะอะไร เพราะไม่เห็นความจริงใจ ไม่เห็นความจริงก็ไม่เห็นที่มาที่ไป ไม่
เห็นเครื่องอยู่ ไม่เห็นสิ่งที่สร้างสม มันก็ไม่รู้จักอะไรเป็นของดี ไม่รู้จักอะไรเป็นสิ่งที่ครูบาอาจารย์
ถนอมรักษา

ถ้าครูบาอาจารย์ถนอมรักษา ถนอมรักษาไว้ทำไม

หลวงตาท่านไปทั่วโลกดินแดน เวลาบอกว่าท่านแก่เฒ่าท่านไปทำไม ไปเอาหัวใจของ
คน ไปเอาหัวใจของคน หัวใจที่มันทุกข์มันยาก หัวใจที่มันอันธู หัวใจที่มันไม่มีทางออก ไปเอา
หัวใจของคน เอวัง